

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS REKOMMENDATION

av den 2 mars 2005

om det samordnade kontrollprogram som skall genomföras på foderområdet under 2005 i enlighet med rådets direktiv 95/53/EG

(Text av betydelse för EES)

(2005/187/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSIONEN UTFÄRDAR
DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

med beaktande av rådets direktiv 95/53/EG av den 25 oktober 1995 om fastställande av principerna för organisationen av officiell kontroll på djurfoderområdet⁽¹⁾, särskilt artikel 22.3 i detta, och

av följande skäl:

(1) Under 2004 har medlemsstaterna valt ut vissa frågor som bör ingå i ett samordnat kontrollprogram för år 2005.

(2) Även om det i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/32/EG av den 7 maj 2002 om främmande ämnen och produkter i djurfoder⁽²⁾ fastställs högsta tillåtna halter av aflatoxin B₁ i foder, finns det inga gemenskapsbestämmelser för andra mykotoxiner, t.ex. okratoxin A, zearalenon, deoxynivalenol och fumonisin. Om man samlade in uppgifter om förekomsten av dessa mykotoxiner genom stickprov, skulle det ge värdefull information som kunde tjäna som underlag för en bedömning av situationen med tanke på framtida lagstiftning. Dessutom

⁽¹⁾ EGT L 265, 8.11.1995, s. 17. Direktivet senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/46/EG (EGT L 234, 1.9.2001, s. 55).

⁽²⁾ EGT L 140, 30.5.2002, s. 10. Direktivet senast ändrat genom kommissionens direktiv 2003/100/EG (EUT L 285, 1.11.2003, s. 33).

är vissa foderråvaror, t.ex. spannmål och oljeväxtfrön särskilt utsatta för kontaminering med mykotoxiner på grund av förhållandena vid skörd, lagring och transport. Eftersom mykotoxinkoncentrationen växlar från år till år bör man samla in uppgifter från flera år efter varandra för alla de nämnda mykotoxinerna.

(3) Annan antibiotika än koccidiostatika och histomonostatika får saluföras och användas som fodertillsats endast till och med den 31 december 2005. Tidigare kontroller av förekomsten av antibiotika och koccidiostatika i vissa foder, där några av dessa ämnen inte är tillåtna, tyder på att det fortfarande sker överträdelser i detta avseende. Förekomsten är så frekvent och ärendet så känsligt att det är rimligt att fortsätta kontrollerna.

(4) Det är viktigt att säkerställa att de restriktioner för användning av foderråvaror av animaliskt ursprung i foder som fastställs i EU-lagstiftningen verkligen tillämpas.

(5) Man bör säkerställa att halterna av spårelementen koppar och zink i foderblandningar för svin inte överstiger den högsta tillåtna halten enligt kommissionens förordning (EG) nr 1334/2003 av den 25 juli 2003 om ändring av villkoren för godkännande av fodertillsatser som hör till typen spårelement⁽³⁾.

(6) Åtgärderna i denna rekommendation är förenliga med yttrandet från Ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa.

⁽³⁾ EUT L 187, 26.7.2003, s. 11. Förordningen ändrad genom förordning (EG) nr 2112/2003 (EUT L 317, 2.12.2003, s. 22).

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS FÖLJANDE.

1. Under år 2005 bör medlemsstaterna genomföra ett samordnat kontrollprogram med inriktning på följande:

- a) Koncentrationen av mykotoxiner (aflatoxin B₁, okratoxin A, zearalenon, deoxynivalenol och fumonisiner) i foder och därvid lämna uppgift om analysmetoder. Provtagningsmetoderna skall omfatta både stickprov och riktad provtagning. I det senare fallet skall proven vara foderråvaror som misstänks innehålla högre koncentrationer av mykotoxiner, t.ex. spannmål, oljeväxtfrön, oljehaltiga frukter, produkter och biprodukter till dessa samt foderråvaror som lagrats länge eller transporterats till havs över långa avstånd. När det gäller aflatoxin B₁ bör man särskilt uppmärksamma foderblandningar för andra mjölkdjur än mjölkboskap. Resultaten av kontrollerna bör redovisas med hjälp av mallen i bilaga I.
- b) Antibiotika, koccidiostatika eller histomonostatika, oberoende av om de får användas som fodertillsatser för vissa djurarter och djurkategorier eller inte, som ofta förekommer i förblandningar som inte innehåller läkemedel eller i foderblandningar där dessa medicinskt verksamma ämnen inte är tillåtna. Kontrollerna bör inriktas på dessa medicinskt verksamma ämnen i förblandningar och foderblandningar, om

den behöriga myndigheten anser att det finns större möjlighet att finna oegentligheter. Resultaten av kontrollerna bör redovisas med hjälp av mallen i bilaga II.

- c) Genomförande av restriktioner för användning och användning av foderråvaror av animaliskt ursprung enligt bilaga III.
- d) Halterna av koppar och zink i foderblandningar för svin enligt bilaga IV.

2. Medlemsstaterna bör redovisa resultaten av det samordnade kontrollprogrammet enligt punkt 1 i ett särskilt kapitel i den årsrapport om kontrollverksamheten som skall överlämnas senast den 1 april 2006 i enlighet med artikel 22.2 i direktiv 95/53/EG och den senaste versionen av den harmoniserade rapporteringsmodellen.

Utfärdad i Bryssel den 2 mars 2005.

På kommissionens vägnar

Markos KYPRIANOU

Ledamot av kommissionen

BILAGA I

Koncentration av vissa mykotoxiner (aflatoxin B₁, ochratoxin A, zearalenon, deoxynivalenol, fumonisiner) i foder

Enskilda resultat av alla prover. Mall för de rapporter som avses i punkt 1 a.

Foder		Provmetod (stickprov eller riktad provtagning)	Slag och koncentration av mykotoxiner (µg/kg för foder med en fuktighetshalt på 12%)				
Typ	Ursprungsland		Aflatoxin B ₁	Ochratoxin A	Zearalenon	Deoxynivalenol	Fumonisiner (*)

(*) Fumonisinkoncentrationen omfattar den totala halten av fumonisinerna B₁, B₂ och B₃.

Den behöriga myndigheten bör också uppge

- vilka åtgärder som vidtas då den högsta tillåtna halten av aflatoxin B₁ överskrids,
- vilka analysmetoder som tillämpats,
- detektionsgränser.

BILAGA II

Förekomst av vissa medicinskt verksamma ämnen som inte är tillåtna som fodertillsatser

Vissa antibiotika, koccidiostatika och andra medicinskt verksamma ämnen får förekomma som tillsatser i förblandningar och foderblandningar för vissa djurarter och djurkategorier, om de uppfyller kraven i artikel 10 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1831/2003 av den 22 september 2003 om fodertillsatser⁽¹⁾.

Förekomst av icke-tillåtna medicinskt verksamma ämnen i foder innebär en överträdelse.

De medicinskt verksamma ämnen som skall kontrolleras bör väljas bland följande:

1. Medicinskt verksamma ämnen som är tillåtna som fodertillsatser för endast vissa djurarter eller djurkategorier:

avilamycin
dekokinat
diclazuril
flavofosfolipol
halofuginon hydrobromid
lasalocid A natrium
maduramicinammonium alfa
monensinnatrium
narsin
narsin – nicarbazin
robenidin hydroklorid
salinomycinnatrium
semduramicinnatrium

2. Medicinskt verksamma ämnen som inte längre är tillåtna som fodertillsatser:

amprolium
amprolium/etopabat
arprinocid
avoparcin
carbadox
dimetridazol
dinitolmid
ipronidazol
metiklorpindol
metiklorpindol/metylbensokvat
nicarbazin
nifursol

⁽¹⁾ EUT L 268, 18.10.2003, s. 29.

olakvinox

ronidazol

spiramycin

tetracyklin

tylosinfosfat

virginiamycin

zinkbacitracin

andra antimikrobiella ämnen

3. Medicinskt verksamma ämnen som aldrig varit tillåtna som fodertillsatser:

andra ämnen

Enskilda resultat av alla prover som inte uppfyller kraven. Mall för de rapporter som avses i punkt 1 b

Slag av foder (djurart och djurkategori)	Upptäckt ämne	Halt	Anledning till överträdelsen (*)	Åtgärd

(*) Skäl till förekomsten av det icke-tillåtna ämnet i fodret enligt en undersökning som utförts av den behöriga myndigheten.

Den behöriga myndigheten bör också uppges

- det totala antalet prover,
- namn på de ämnen som undersökts,
- de analysmetoder som tillämpats,
- detektionsgränser.

BILAGA III

Restriktioner för produktion och användning av foderråvaror av animaliskt ursprung

Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 3–13 och 15 i direktiv 95/53/EG bör medlemsstaterna under 2005 genomföra ett samordnat kontrollprogram för att fastställa om de restriktioner som införts när det gäller produktion och användning av foderråvaror av animaliskt ursprung har följts.

För att säkerställa att förbudet mot utfodring av vissa djur med bearbetat animaliskt protein enligt bilaga IV till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001 av den 22 maj 2001 om fastställande av bestämmelser för förebyggande, kontroll och utrotning av vissa typer av transmissibel spongiform encefalopati⁽¹⁾, verkligen efterlevs, bör medlemsstaterna genomföra ett särskilt kontrollprogram utifrån riktade kontroller. I enlighet med artikel 4 i direktiv 95/53/EG bör kontrollprogrammet bygga på en riskbaserad strategi, där samtliga produktionsled och typer av anläggningar där foder produceras, hanteras och administreras ingår. Medlemsstaterna bör särskilt ta hänsyn till definitionen av kriterier som kan relateras till en risk. Viktningen av varje enskilt kriterium bör stå i proportion till risken. Kontrollfrekvensen och antalet prov som skall analyseras på anläggningarna bör stå i relation till summan av viktningar som hänförs till dessa anläggningar.

Vid utarbetandet av ett kontrollprogram bör hänsyn tas till följande vägledande förteckning över anläggningar och kriterier:

Anläggningar	Kriterier	Viktning
Foderfabriker	Foderfabriker med dubbla produktionslinjer som tillverkar sådana foderblandningar för idisslare och för icke-idisslare som innehåller bearbetat animaliskt protein som undantagits Foderfabriker som tidigare inte har följt bestämmelserna eller misstänks för att inte följa bestämmelserna Foderfabriker som importerar stora mängder foder med hög proteinhalt, t.ex. fiskmjöl, sojabönsmjöl, majsglutenmjöl och proteinkoncentrat Foderfabriker som tillverkar stora mängder foderblandningar Risk för korskontaminering till följd av interna arbetsmoment (uppdelning på silor, kontroll av att linjerna verkligen är åtskilda, kontroll av ingredienser, interna laboratorier, provtagningsrutiner)	
Gränskontrollstationer och andra införselplatser till gemenskapen	Import av stora/små mängder av foder Foder med hög proteinhalt	
Jordbruksföretag	Blandare på jordbruksföretag som använder bearbetat animaliskt protein som undantagits Jordbruksföretag som håller idisslare och andra djur (risk för sammanblandning av foder) Jordbruksföretag som köper foder i bulk	
Handlare	Lagring och mellanlagring av foder med hög proteinhalt Omfattande handel med foder i bulk Handel med foderblandningar som tillverkats utomlands	
Mobila blandare	Blandare som tillverkar foderblandningar för såväl idisslare som icke-idisslare Blandare som tidigare inte har följt bestämmelserna eller misstänks för att inte följa bestämmelserna Blandare som tillsätter foder med hög proteinhalt Blandare som tillverkar stora mängder foder Blandare som levererar till ett stort antal jordbruksföretag inkl. företag som håller idisslare	
Transportmedel	Fordon som används för transport av bearbetat animaliskt protein och foder Fordon som tidigare har inte har följt bestämmelserna eller misstänks för att inte följa bestämmelserna	

⁽¹⁾ EGT L 147, 31.5.2001, s. 1. Förordningen senast ändrad genom kommissionens förordning (EG) nr 214/2005 (EUT L 37, 10.2.2005, s. 9).

I stället för att använda dessa vägledande anläggningar och kriterier kan medlemsstaterna överlämna sin egen riskbedömning till kommissionen före den 31 mars 2005.

Provtagningen bör inriktas på de partier eller situationer där sannolikheten är störst för korskontaminering med förbjudet bearbetat protein (det första partiet efter transport av foder innehållande animaliskt protein som är förbjudet för detta parti, tekniska problem eller förändringar i produktionslinjerna, förändringar i lager eller silor för råvaror i bulkform). Under 2005 bör medlemsstaterna främst göra analyser av sockerbetsmassa och importerade foderråvaror.

Det lägsta antalet kontroller per år i en medlemsstat bör vara 10 per 100 000 ton tillverkad foderblandning. Det lägsta antalet officiella prover per år i en medlemsstat bör vara 20 per 100 000 ton tillverkad foderblandning. I avvaktan på att alternativa metoder godkänns bör proven analyseras genom identifiering och bedömning i mikroskop i enlighet med kommissionens direktiv 2003/126/EG av den 23 december 2003 om analysmetoder för identifiering av beståndsdelar av animaliskt ursprung i foder för den officiella foderkontrollen⁽¹⁾. Förekomst av förbjudna beståndsdelar av animaliskt ursprung i foder bör betraktas som överträdelse av foderförbudet.

Resultaten av kontrollprogrammen bör meddelas kommissionen i följande format.

Sammanfattning av kontrollerna av restriktioner för utfodring av foder av animaliskt ursprung (utfodring med bearbetat animaliskt protein som är förbjudet)

A. Dokumenterade kontroller

Led	Antal kontroller inkl. kontroller av förekomst av bearbetat animaliskt protein	Antal överträdelser som inte konstaterats vid laboratorieanalys utan vid t.ex. dokumentkontroll
Import av foderråvaror		
Lagring av foderråvaror		
Foderfabriker		
Blandare på jordbruksföretag/mobila blandare		
Mellanhänder		
Transportmedel		
Jordbruksföretag som håller icke-idisslare		
Jordbruksföretag som håller idisslare		
Övriga:		

B. Provtagning och analyser av foderråvaror och foderblandningar avseende bearbetat animaliskt protein

Anläggningar	Antal officiella prover som analyserats för bearbetat animaliskt protein			Antal prover som inte uppfyller kraven					
				Förekomst av bearbetat animaliskt protein från landlevande djur			Förekomst av bearbetat animaliskt protein från fisk		
	Foderråvaror	Foderblandningar		Foderråvaror	Foderblandningar		Foderråvaror	Foderblandningar	
för idisslare		för icke-idisslare	för idisslare		för icke-idisslare	för idisslare		för icke-idisslare	
Vid import									
Foderfabriker									
Mellanhänder/lagring									
Transportmedel									
Blandare på jordbruksföretag/mobila blandare									
På jordbruksföretaget									
Övriga:									

⁽¹⁾ EUT L 339, 24.12.2003, s. 78.

C. Översikt över förbjudet bearbetat animaliskt protein som påvisats i prover av foder avsett för idisslare

	Månad för provtagning	Typ av kontaminering, dess omfattning och ursprung	Sanktioner (eller andra åtgärder) som vidtagits
1			
2			
3			
4			
5			
...			

BILAGA IV

Enskilda resultat av alla prov (både överensstämmande och icke-överensstämmande) avseende koppar och zink i foderblandningar för svin

Typ av foderblandningar (djurkategori)	Spårelement (koppar eller zink)	Påvisad halt (mg/kg helfoder)	Anledning till att den högsta tillåtna halten överskrids ^(e)	Åtgärd

^(e) Enligt en undersökning som utförts av den behöriga myndigheten.